Europees Parlement
2024-2029

Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid

2024/2030(DEC)

21.2.2025

ADVIES

van de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid

aan de Commissie begrotingscontrole

inzake het verlenen van kwijting voor de uitvoering van de begroting van de agentschappen van de EU voor het begrotingsjaar 2023
(2024/2030(DEC))

Rapporteur voor advies: Assita Kanko

PA_NonLegDec

ADVIES

De Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid verzoekt de bevoegde Commissie begrotingscontrole in haar ontwerpresolutie het onderstaande op te nemen:

A. overwegende dat in artikel 8 VWEU is bepaald dat de Unie ernaar streeft de ongelijkheden tussen mannen en vrouwen op te heffen en gendergelijkheid te bevorderen, waarmee het beginsel van gendermainstreaming is ingevoerd; overwegende dat gendergelijkheid in al het beleid en alle activiteiten van de EU moet worden geïntegreerd, onder meer door genderbudgettering toe te passen op alle niveaus van het begrotingsproces; overwegende dat gelijkheid een grondrecht is uit hoofde van het Verdrag van Lissabon en een prioriteit voor de Unie en dat de verwezenlijking van gendergelijkheid van cruciaal belang is voor de handhaving van deze rechten; overwegende dat het Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE) een centrale rol speelt door de instellingen van de Unie en de lidstaten te ondersteunen bij de verwezenlijking van dat doel; overwegende dat het EIGE tot doel heeft bij te dragen tot de bevordering van gendergelijkheid en deze te versterken, onder meer door te streven naar gendermainstreaming in alle beleidsmaatregelen van de EU, een taak waarvoor het van vitaal belang en doeltreffend is gebleken; overwegende dat het EIGE daarom voldoende en stabiele financiële en personele middelen moet krijgen om zijn taken te kunnen vervullen;

B. overwegende dat het EIGE is opgericht om bij te dragen tot gendergelijkheid in de Unie en de bevordering van gendergelijkheid in de Unie te versterken, onder meer door de genderdimensie in het gehele beleid van de Unie en het daaruit voortvloeiende nationale beleid te integreren, om discriminatie op grond van gender te bestrijden, alsook om onder de burgers van de Unie de bewustwording van gendergelijkheid te vergroten;

C. overwegende dat de kerntaak van het EIGE gericht is op het bijdragen aan het bereiken van gendergelijkheid in de EU door onderzoek te verrichten, gegevens te verzamelen en door te geven, methoden te ontwikkelen om statistieken en gegevensverzameling te verbeteren, de stand van zaken op het gebied van gendergelijkheid op zowel EU- als lidstaatniveau te meten, methodologische hulpmiddelen te ontwikkelen en technische ondersteuning te bieden voor gendermainstreaming, en samen te werken met EU-instellingen, de lidstaten, EU-agentschappen, internationale organisaties, de academische wereld, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden;

D. overwegende dat de Europese Unie op de gendergelijkheidsindex 2023 voor het eerst meer dan 70 punten heeft gescoord, een lichte stijging van 1,6 punten vergeleken met 2022; overwegende dat de stijging van de totale score van de EU de grootste stijging op jaarbasis is sinds 2013, toen de index voor het eerst werd gepubliceerd; overwegende dat sommige gebieden tekenen van achteruitgang vertonen, met name wat betreft indicatoren als economie en inkomen;

E. overwegende dat de werkzaamheden van het EIGE in 2023 gericht waren op twee thematische prioriteiten: de Europese Green Deal en gendergerelateerd geweld; overwegende dat crises de kwetsbaarheid van vrouwen en de blootstelling aan geweld vergroten, bestaande structurele ongelijkheden versterken en alle vormen van gendergerelateerd geweld verergeren, met inbegrip van fysiek, seksueel en

psychologisch geweld; overwegende dat de toepassing van het beginsel van gendermainstreaming, het integreren van een genderbewust perspectief en het onderzoeken van het effect van alle beleidsmaatregelen op vrouwen van groot belang zijn om de verwezenlijking van gendergelijkheid dichterbij te brengen; overwegende dat vrouwen ondervertegenwoordigd zijn in leidinggevende functies in verband met het klimaatbeleid, aangezien mannen nog steeds 67 % van de klimaatgerelateerde besluitvormingsfuncties vervullen; overwegende dat vrouwen volgens het EIGE tevens ondervertegenwoordigd zijn bij het creëren en ontwikkelen van schone innovatie; overwegende dat het aanpakken van die ondervertegenwoordiging een toegevoegde waarde zou hebben voor de Europese beleidsvorming;

F. overwegende dat de gendergelijkheid in de Unie sterk te lijden heeft gehad onder de gevolgen van de aanvalsoorlog van Rusland tegen Oekraïne en onder de crisis in verband met de kosten van levensonderhoud, die vrouwen onevenredig hard treft, en de weerstand tegen gendergelijkheid en vrouwenrechten; overwegende dat dit de ongelijkheden verder vergroot; overwegende dat het EIGE zich ook heeft gericht op gendergerelateerd geweld, door te werken aan een EU-breed onderzoek naar gendergerelateerd geweld om de tien jaar durende leemte in de gegevens over de prevalentie van geweld tegen vrouwen in de EU op te vullen; overwegende dat het EIGE werkt aan het leveren van feitenmateriaal over gendergerelateerd geweld dat de EU en de lidstaten (en daarbuiten) kan ondersteunen bij hun inspanningen om alle vormen van geweld uit te bannen;

G. overwegende dat EU-agentschappen, zoals het EIGE, bijdragen aan de uitvoering van EU-beleid en werken aan de ontwikkeling van een duurzamer, inclusiever en concurrerender Europa waar alle EU-burgers van kunnen profiteren; overwegende dat deze agentschappen gedecentraliseerd zijn en dus onafhankelijk zijn bij de ontwikkeling van hun werkprogramma's;

1. benadrukt dat de economische, sociale, arbeids- en genderongelijkheden binnen en tussen de lidstaten de afgelopen tien jaar groter zijn geworden; herinnert aan de belangrijke rol die het EIGE speelt bij het verkrijgen van inzicht in en het aanpakken van de omvang en oorzaken van genderongelijkheid in de EU; neemt kennis van het aanhoudend hoge uitvoeringspercentage van de begroting van het EIGE, ondanks de aanhoudende onderbezetting van het Instituut, met vastleggingskredieten tot 98 % in 2023 en betalingskredieten ter hoogte van 83 %; prijst het EIGE voor het verwezenlijken van 92,76 % van zijn werkprogramma; merkt op dat de 2023 Gender Equality Index erop was gericht in beeld te brengen hoe genderkloven invloed hebben op en worden beïnvloed door maatregelen in het kader van de groene transitie, met name in sectoren als energie, innovatieve groene technologie en transport, en verwelkomt de initiatieven van EIGE die inzicht bieden in dit gegeven;

2. wijst erop dat het EIGE is opgericht als kenniscentrum van de EU inzake gendergelijkheid om onafhankelijk onderzoek te verrichten en beste praktijken uit te wisselen om discriminatie op grond van geslacht uit te bannen, onderzoek, gegevens en instrumenten te combineren om de EU en haar lidstaten te helpen een inclusief en gendertransformatief beleid te ontwikkelen en gendergelijkheid in al hun beleid te integreren; benadrukt dat de Unie dringend vooruitgang moet boeken op het gebied van gendergelijkheid, in het licht van aanhoudende crises, zoals de klimaatcrisis, oorlogen,

achteruitgang op het gebied van gendergelijkheid, antidemocratische bewegingen en wijdverbreid gendergerelateerd geweld; benadrukt dat de aanpak van deze achteruitgang en van gendergerelateerd geweld niet los kan worden gezien van de aanpak van economische en sociale ongelijkheden; roept het EIGE op om prioriteit te geven aan onderzoek en aanbevelingen die gericht zijn op het verkleinen van de loonkloof tussen mannen en vrouwen, het verbeteren van de toegang van vrouwen tot hoogwaardige banen en het waarborgen van hun economische onafhankelijkheid als fundamenteel onderdeel van zijn missie; merkt in dit verband op dat de loonkloof tussen mannen en vrouwen in de EU 13 % bedraagt en dat de pensioenkloof tussen mannen en vrouwen 29 % bedraagt, wat van invloed is op het maatschappelijk welzijn van vrouwen; merkt op dat vrouwen in de EU ook te maken krijgen met bedreigingen van hun grondrechten en lichamelijke autonomie, aangezien de aanvallen op seksuele en reproductieve gezondheid en rechten, met inbegrip van abortusrechten, blijven aanhouden; wijst er nogmaals op dat vrouwen ook onevenredig zwaar worden getroffen door de klimaatcrisis en door oorlogen en conflicten;

3. wijst op de hoge succespercentages van het EIGE bij de ontwikkeling van acties en communicatiecampagnes over gendergelijkheid, en benadrukt het belang ervan voor de bewustwording op dit gebied;

4. benadrukt dat het belangrijk is om acties in verband met gendermainstreaming te hervatten die nog niet 100 % succesvol zijn geweest, met name als daar procedurele redenen voor waren;

5. wijst op het belangrijke onderzoek van het EIGE dat laat zien dat geweld het gevolg is van ongelijkheid waar alle vrouwen mee te maken hebben, maar dat sommige groepen vrouwen nog kwetsbaarder zijn voor geweld, zoals vrouwen met een handicap; roept het EIGE op om zijn toekomstige werkzaamheden rond dit dringende thema verder te ontwikkelen;

6. merkt op dat het EIGE geweld tegen vrouwen reeds beschouwt als een van de ernstigste schendingen van de mensenrechten in samenlevingen;

7. is het eens met de conclusie in het onderzoek van het EIGE dat vrouwen en meisjes met een handicap vaak een hoger risico lopen op vervoersarmoede als gevolg van de beperkte betaalbaarheid, beschikbaarheid en toegankelijkheid van vervoer;

8. is verheugd over de positieve uitschieters op het gebied van gendergelijkheid die door het EIGE zijn uitgelicht, waaruit blijkt dat Kroatië en Griekenland het hoogste percentage vrouwen hebben onder het onderzoeks- en innovatiepersoneel in bedrijven in de elektriciteits-, gas- en watervoorzieningssector; merkt op dat dergelijke informatie een toegevoegde waarde heeft voor de doelstelling van gendergelijkheid op de energiemarkt;

9. merkt op dat de stijging van de personeelskosten van het EIGE met 8,5 % kan worden toegeschreven aan de aanhoudend hoge inflatie en een indexering van de salarissen van 2,7 %, en dat het gemiddelde aantal personeelsleden nog steeds 45 is; merkt op dat twee arbeidscontractanten zijn aangesteld en gefinancierd in het kader van de IPA-bijdrageovereenkomst met het directoraat-generaal Nabuurschapsbeleid en Uitbreidingsonderhandelingen van de Commissie; merkt op dat in artikel 6 van

Verordening (EG) nr. 1922/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 2006 tot oprichting van een Europees Instituut voor gendergelijkheid wordt bepaald dat het EIGE zijn taken onafhankelijk in dienst van het algemeen belang moet verrichten; wijst erop dat het EIGE tot taak heeft informatie betreffende gendergelijkheid te verzamelen, analyseren en verspreiden en methodologische hulpmiddelen te ontwikkelen, analyseren, evalueren en verspreiden om de integratie van gendergelijkheid in het beleid van de Unie en het daaruit voortvloeiende nationale beleid te ondersteunen; erkent het aanhoudende gebrek aan personeel van het EIGE, zoals blijkt uit de bevindingen van de tweede externe evaluatie; dringt erop aan dat het EIGE de nodige financiële en personele middelen krijgt om zijn taken te kunnen vervullen, onder meer om tegemoet te komen aan de toenemende dringende behoeften, technische bijstand en verzoeken om zijn diensten;

10. wijst erop dat het EIGE werd opgericht om de Europese instellingen en de lidstaten te helpen gendergelijkheid in alle aspecten van hun beleid te integreren en discriminatie op grond van gender te bestrijden door het leveren van actuele studies, om zo bij te dragen tot de verwezenlijking van echte gendergelijkheid;

11. is verheugd over de lopende samenwerking tussen het EIGE en de Commissie vrouwenrechten en gendergelijkheid (FEMM), met name de bijdrage van het Instituut aan de huidige inspanningen van de commissie op het gebied van gendergerelateerd geweld, het evenwicht tussen werk en privéleven, de loon- en pensioenkloof tussen mannen en vrouwen, de gevolgen van crises voor vrouwen, gendermainstreaming en genderbudgettering; spreekt zijn krachtige steun uit voor het werk van het Instituut, dat de commissie in staat stelt haar werkzaamheden naar behoren uit te voeren; benadrukt hoe belangrijk de beschikbaarheid van betrouwbare naar geslacht uitgesplitste gegevens is voor empirisch onderbouwde beleidsvorming; wijst erop dat het EIGE een waardevolle bijdrage kan leveren aan het beter integreren van gendermainstreaming in het beleid en de acties van de EU door alle commissies van het Europees Parlement en andere EU-agentschappen; roept het EIGE op om in zijn onderzoek en beleidsvorming een intersectioneel kader te hanteren om de gecombineerde sociale en economische achterstanden aan te pakken waarmee vrouwen uit gemarginaliseerde groepen te maken hebben, waaronder vrouwen van kleur, migranten, personen met een handicap en lhbtiqa+-personen; benadrukt het belang van het verzamelen van uitgesplitste gegevens om gerichte oplossingen voor deze groepen te ontwikkelen;

12. is op grond van de op dit moment beschikbare gegevens van mening dat kwijting kan worden verleend aan de directeur van het EIGE voor de uitvoering van de begroting van het EIGE voor het begrotingsjaar 2023.

BIJLAGE: ENTITEITEN WAARVAN OF PERSONEN VAN WIE DE RAPPORTEUR INPUT HEEFT ONTVANGEN

De voorzitter als rapporteur voor advies verklaart onder haar exclusieve verantwoordelijkheid geen input te hebben ontvangen van een entiteit of persoon die overeenkomstig artikel 8 van bijlage I bij het Reglement in deze bijlage moet worden vermeld.

INFORMATIE OVER DE GOEDKEURING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

Datum goedkeuring	18.2.2025
Uitslag eindstemming	+: 27 –: 10 0: 1
Bij de eindstemming aanwezige leden	Abir Al-Sahlani, Mireia Borrás Pabón, Irmhild Boßdorf, Mélissa Camara, Margarita de la Pisa Carrión, Valérie Devaux, Elisabeth Dieringer, Rosa Estaràs Ferragut, Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Alexandra Geese, Chiara Gemma, Assita Kanko, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Elena Kountoura, Sebastian Kruis, Judita Laššáková, Eleonora Meleti, Irene Montero, Carolina Morace, Maria Noichl, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Benedetta Scuderi, Laurence Trochu, Marko Vešligaj, Maria Walsh, Lucia Yar
Bij de eindstemming aanwezige vaste plaatsvervangers	Elena Donazzan, Loucas Fourlas, Elisabeth Grossmann, Jana Toom
Bij de eindstemming aanwezige leden als bedoeld in art. 216, lid 7, van het Reglement	Gabriella Gerzsenyi, Nikos Papandreou

HOOFDELIJKE EINDSTEMMING IN DE ADVISERENDE COMMISSIE

27	+
PPE	Loucas Fourlas, Gabriella Gerzsenyi, Arba Kokalari, Ewa Kopacz, Eleonora Meleti, Mirosława Nykiel, Sirpa Pietikäinen, Giusi Princi, Maria Walsh
Renew	Abir Al-Sahlani, Valérie Devaux, Jana Toom, Lucia Yar
S&D	Heléne Fritzon, Lina Gálvez, Elisabeth Grossmann, Maria Noichl, Nikos Papandreou, Emma Rafowicz, Joanna Scheuring-Wielgus, Marko Vešligaj
The Left	Elena Kountoura, Irene Montero, Carolina Morace
Verts/ALE	Mélissa Camara, Alexandra Geese, Benedetta Scuderi

10	-
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Assita Kanko, Laurence Trochu
ESN	Irmhild Boßdorf
NI	Judita Laššáková
PfE	Mireia Borrás Pabón, Elisabeth Dieringer, Sebastian Kruis, Margarita de la Pisa Carrión

1	0
PPE	Rosa Estaràs Ferragut

Verklaring van de gebruikte tekens:
+ : voor
- : tegen
0 : onthouding